

Janusz Karolczyk

Cieślówice Duże, gm. Tomaszów
Maz., woj. piotrkowskie. Stanowisko
12

Informator Archeologiczny : badania 19, 92-93

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nia o wym. 5,7 x 3,3 m, głęb. do 0,4 m, wypełnionego próchnicą z dużą ilością brył żużla, przy którego zachodniej i wschodniej krawędzi znajdowały się kolisto zagłębienia o średn. 1,6 do 1,8 m, które na podstawie zawartości można interpretować jako jamy po zniszczonych dużych piecach dymarskich, być może do wielokrotnego użycia oraz jako pozostałości po składowiskach rudy żelaza i węgla drzewnego. Nieliczne fragmenty ceramiki znalezione w wypełniakach obiektów pozwalają datować piecowisko na ten sam okres, co odległą od niego o ok. 200 m osadę kuźników /stan. C/. Przyjmuje się, że piecowisko i osada /stan. C/ stanowiły jeden, jednocześnie funkcjonujący, zespół produkcyjny hutniczo-kuźniczo-kowalski.

Nie przewidujemy kontynuacji badań.

CEKÓW KOLONIA
woj. kaliszkie
Stanowisko 12

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Kaliszu

Badania prowadził mgr Grzegorz Teske przy współudziale mgr. Marka Oleśkiego. Finansował WKZ w Kaliszu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z późnego okresu rzymskiego.

Stanowisko położone jest na wale wydymowym obecnie przeciętym drogą Kalisz-Turek. Część przycmentarzyskowa została zniszczona podczas pozyskiwania piasku dla celów gospodarczych. Obszar cmentarzyska został zdewastowany w wyniku dwukrotnej, głębokiej orki związanej z sadzeniem lasu. Celem prac ratowniczych było ustalenie rodzaju stanowiska jego stopnia zniszczenia oraz klasyfikacja kulturowo-chronologiczna materiału zabytkowego. Odsłonięto powierzchnię 4 arów, odkrywając 11 grobów /popielnicowy i 10 jamowych/ oraz bardzo liczny materiał luźny pochodzący ze zniszczonych grobów.

Stosunkowo najlepiej prezentował się grób popielnicowy, który poza dobrze zachowaną popielnicą zawierał żelazny grot oszczepa i szklane paciorki. Groby jamowe były bardzo ubogo wyposażone, głównie w nieliczne fragmenty ceramiki, a w trzech z nich znajdowały się fragmenty kościelnych /typ I wg T. Thomas/. Materiał luźny to głównie fragmenty ceramiki /ok. 5 tys. szt./, wśród której dominowała ręcznie leplona, tylko kilka fragmentów zaklasyfikowano do naczyń toczonych. Na uwagę zasługują: jeden fragment naczynia terra sigillata oraz kilka ułamków naczyń żelaznych. Nieliczne zabytki metalowe to fragmenty kilku fibul /gr. VI Almgrena/, sprzączek, okuć, nitów oraz dwa wiśtoriki wiaderkowate.

Zarówno ceramiki naczyniowa, jak i pozostałe zabytki pozwalają ustalić chronologię cmentarzyska na wczesną fazę późnego okresu rzymskiego.

Prace będą kontynuowane.

CIEBŁOWICE DUŻE, gm. Tomaszów Mas.
woj. piotrkowskie
Stanowisko 12

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim

Badania prowadził mgr Janusz Karolczyk. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Drugi sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko położone jest na obszarze należącym do wsi Ciebłowice Duże /dotychczas podawano Ciebłowice Małe/. Roboczo oznaczono obiekt nr 12, nawiązując do badań AZP przeprowadzonych w 1983 r. Obszar obu wsi - Ciebłowice Duże i Małe - jest ciekawym kompleksem osadniczym kultury przeworskiej, datowanym na późny okres lateński i okres wpływów rzymskich, położonym na prawym brzegu Pilicy.

Badany obiekt znajduje się, częściowo, na terenie dorywczo użytkowanej piasznicy.

Badaniami objęto obszar o pow. ok. 330 m², na którym odkryto 41 grobów - 34 popielnicowe /w tym 3 groby zawierające po 2 popielnice/, 18 jamowych i 1 pochówek symboliczny. Grób 47, popielnicowy, miał obstawę kamienną. Większość grobów była obsypana szczątkami stosa.

Przebadano obszar najbardziej zagrożony, na którym, przypuszczalnie, udało się uchwycić południową granicę cmentarzyska.

Groby były wyposażone stosunkowo bogato w ceramikę i przedmioty metalowe. Znalaziono 12 grobów z elementami uzbrojenia. We wszystkich wystąpiły grotы różnych rozmiarów /przeważnie po 2 egzemplarze/. Ponadto znaleziono: umbra /8 egz./, imacze /3 egz./, ostrogi /3 egz./, miecz jednosieczny oraz toporek żelazny.

Do najciekawszych grobów należały - grób 13, popielnicowy, obsypany szczątkami stosa, wyposażony m. in. : 2 tutulusy brązowe, brązowe okucie brzoży tarczy, z żelaza - nóż sierpikowaty i prosty, sprzączka półowalna, 2 grotы, nożyce, krzesiwo, tłoczek do robienia ornamentów w metalu, przepalona fibula i szpila, umbo z wyodrębnionym kulcem, tępym /typ VII a Jahna/ oraz fragment srebrnej ozdoby. Grób datowany na wczesny okres wpływów rzymskich, faza B₂.

Interesujący był też grób 14, popielnicowy, zawierający dużą ilość ceramiki oraz 4 fibule, w tym 2 trąbkowate, żelazne, zdobione poprzecznymi żłobkami inkrustowanymi srebrnymi drucikami. Datowanie - B₂. Natomiast grób 39 zawierał m. in. miecz jednosieczny, dwukrotnie zgłety z wtopionym grotem. Dno popielnicy zdobione jest, po stronie zewnętrznej, stylizowaną postacią ludzką.

W skład wyposażenia grobów wchodziły liczne noże, nożyce, sprzączki, przęśliki, sztycha żelazne, okucia szkatulek, klucze, krzesiwa i grzebienie.

Odkryte groby można datować na wczesny okres wpływów rzymskich, fazę B₁-B₂.

Badania będą kontynuowane.

CZARNÓWKO, gm. Nowa Wieś Lęborska
woj. śląskie
Stanowisko 5

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Dorota Rudnicka. Finansował WKZ w Ślipsku i Urząd Gminy w Nowej Wsi Lęborskiej. Ósmy sezon badań. Cmentarzysko piaszczyste wielokulturowe /okres halatycki D - okres wpływów rzymskich/.

Badania koncentrowały się w zachodniej partii cmentarzyska, gdzie w dwóch wykopach o łącznej powierzchni ca 320 m² natrafiono na 14 pochówków ciakopalnych oraz 24 pochówki szkieletowe.

Groby ciakopalne jamowe i popielnicowe nie zawierały wyposażenia. Datowanie ich można odnieść do młodszego okresu przedrzymskiego /pochówki kultury oksywieckiej/ i okresu wpływów rzymskich /pochówki kultury wielbarskiej/.

Z przebadanych 24 grobów szkieletowych tylko nieliczne posiadały wyposażenie pozwalające datować je na fazę B₂ /między innymi zapinki brązowe A. II, 38-39, A. V. - 124, szpile o silnie profilowanej główce, klamerki esowate/. Pozostałe groby nie zawierające elementów dokładnie datujących /paciorek szklane, igły brązowe, przęśliki gliniane/ lub pozbawione wyposażenia, w związku z usytuowaniem ich w bezpośrednim sąsiedztwie wymienionych grobów, można odnieść do starszego okresu wpływów rzymskich.

W związku z informacją o odkryciu podczas orki płyty kamienniej, założono niewielki wykop /ca 6 m²/ we wschodniej partii cmentarzyska. Odsłonięto tu grób skrzyżkowy kultury wschodniopomorskiej z naruszoną płytą stanowiącą jego pokrawę. W grobie ustawione były 4 popielnice, w tym jedna twarzowa, częściowo zniszczone w górnych partiach, datowane na okres halatycki D.

DĘBCZYNO
woj. kszalińskie
Stanowisko 53

patrz
wczesne średniowiecze

DOBRCZ-PAULINY, gm. Dobrcz
woj. bydgoskie
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Bydgoszczy

Badania prowadziła mgr Elżbieta Dygaszewicz, Finansowało Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Bydgoszczy. Czwarty sezon badań. Osada z późnego okresu rzymskiego - okres wędrówek ludów.

Kontynuowano badania w centralnej części osady /wykop XIV/, zarejestrowano istnienie warstwy kulturowej o miąższości 0,05-0,35 m. Na poziomie jej spągu wystąpiło kilka obiektów w większości o charakterze małych dołków posimpowych, stanowiących zapewne fragment większych konstrukcji naziemnych /ze względu na niewielką powierzchnię odkrytą w trakcie tegorocznych badań nie jest możliwe powiązanie poszczególnych obiektów ze sobą/.

Materiał zabytkowy stanowiły fragmenty ceramiki oraz stosunkowo duża ilość polepy.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym w Bydgoszczy.

Badania będą kontynuowane.